

MARGUTIS

Margučio Mažųjų Mergaičių Choras 1939 Metais

REAL ESTATE

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

JOHN PAKEL

JOHN PAKEL

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visoki taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Kompanijų dėl taisymo apdegusių namų). Darau pastabas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie

John Pakel

INSURANCE AND LOANS

6816 SO. WESTERN AVENUE

Telephone Grovehill 0306

Antanas B. Petkus

Dvi Naujos, Moderniškos Kopyčios
Pagrabams

Viena: Chicago, Ill. 6812 So. Western Ave.

Telephone Grovehill 0142

Antra: Cicero, Ill. 1410 South 50th Avenue

Telephone Cicero 2109

Puikus patarnavimas laidotuviams. Dar puikesnės kopyčios šermenims. Reikale, kreipkitės į laidotuvių direktorių **ANTANĄ B. PETKŲ**.

Vol. XV.

No. 22.

MARGUTIS

Published semi-monthly on the
15th and 30th

ANTANAS VANAGAITIS
Editor-Publisher

Entered as second-class matter at the post office at Chicago, Illinois May 16th, 1928, under the act of March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION PRICE \$2.00 per year, 10 cents per copy. The publisher assumes no responsibility for return of unsolicited manuscript.

MARGUTIS 6755 So. Western Ave.
Chicago, Illinois
Phone Grovehill 2242

Adv. Antanas A. Olis
Adv. R. A. Vasalle
Adv. A. Lapinskas

134 No. La Salle Street
Room 1308

Telephone Randolph 0332
CHICAGO, ILL.

Phone Canal 6122

Dr. S. Biežis, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 vakare,
Seredomis ir Nedėl. pagal sutarti.

Rez. 3241 West 66th Place

Telephone Republic 7868

Office Tel. Hemlock 5524

Emergency: Call Midway 0001

Res. Tel. Hemlock 1643

Dr. Albert J. Valibus

PHYSICIAN AND SURGEON

Valandos:

Nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

2408 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILL.

Ofiso ir Res. Tel.:

Lafayette 7020

Dr. Stanley Naikelis

PHYSICIAN AND SURGEON

Ofiso Valandos:

Kasdien, Išskiriant Sekmadienius
nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo
7 iki 8:30 val. vakarais

3417 S. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor.
— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs
Covering Homes of a Million
Lithuanians.

KAIP IŠMOKT LIETUVIŠKAI RAŠYTI?

(Tęsinys iš Pereito Nr.)

Garsinis diktantas. Rašyti — rašysiu — rašymas.

Skaityti — skaitysiu — skaitymas.

Ganyti — ganysiu — ganymas.

Gydyti — gydysiu — gydymas.

Valgyti — valgysiu — valgymas.

Varyti — varysiu — varymas.

Karpyti — karpysiu — karpymas.

Kirpti — kirpsiu — kirpimas.

Nešti — nešiu — nešimas.

Šerti — šersiu — šėrimas.

Gerti — gersiu — gėrimas.

Pirkti — pirksiu — pirkimas.

Aiškinamasis diktantas. Dailus kirpimas, gražus siuvimas. Koks skaitymas, toks ir rašymas. Rytoj karpysiu ir lipdysiu. Ne kiekvienas gydymas yra malonus. Koks šėrimas, toks ir gyvulys. Prieš Velykas prasidės trobų valymas, kiemo šlavimas, pyragų kepimas, kiaušinių dažymas. Eisiu išvarysiu kiaules iš tvarto.

Taisyklės. Jei bendratyje yra y, tai pasilieka ir kituose iš bendraties darytuose žodžiuose.

Tikrinamasis diktantas. Oi eisiu, eisiu, aš čia nebūsiu, čia ne mano nameliai. Čia juoda duona ir tos neduoda, svirneliai užrakinti. Ilgiau pabūsiu, didžiau sudžiūsiu, kaip nendrelė siūbuosiu.

(Žmonių d.).

PRIEVEIKSMIS.

Garsinis diktantas. Šiandien. Vakar. Rytoj. Dabar. Seniai. Šiomet. Kitamet. Niekada. Kada-nekada.

Čia. Ten. Toli. Arti. Šen-ten. Kame-nekame. Kur-ne-kur.

Kaip. Taip. Daug. Maža. Kodėl. Todėl.

Aiškinamasis diktantas. Čia daug mokinių susirinko. Rytoj bus šventa diena. Poryt bus darbo diena. Kada-nekada ir vilkas gerą padaro. Seniai labai seniai lietuviai kovojo su kryžieiviais. Kaip pasiklosi, taip išmiegosi. Jis daugel kalba, o mažą žino. Niekada nereikia

meluoti. Iš liepos ažuolo niekaip nepadarysi. Vakar lijo, o šiandien graži diena. Dabar juokiasi, o paskum verks. Todėl ir kiti geri, kad pats esi geras.

Geras žmogus. — Gerai dirba. Didelė žuvis. — Smarkiai plaukia. Greitas arklys. — Greitai bėga. Sunkus vežimas. — Sunkiai veža.

Aštrus peilis. — Gilia piauna. Gražus raštas. — Gražiai rašo. Aukštas kalnas. — Aukštai siekia. Tušti ratai. — Tuščiom važiuoja. Kuklus mokinys. — Kukliai kalba. Ristas arklys. — Risčia bėga.

Taisyklės. 1) Prieveiksmis yra nekaitomas žodis ir dažniausiai veiksmažodį aiškina.

2) Būdvardis yra kaitomas žodis ir paprastai daiktavardį aiškina.

3) Į klausimus koks? kokia? atsako būdvardis, į klausimą kaip? —rieveiksmis.

4) Prieveiksmių galūnėse į klausimą kaip?, kur girdėti, rašo galūnes ai ar i-ai.

Perspėjamasis diktantas. Skurdžiai šniokščia šilo pušys smulkaus lietaus dulkiamos, graužčiai verkia seserėlės neteisingai kalbamos.

Kam saulytė skaisčiai šviečia, kad ji gražiai netekėjo? Kam mergytė dailiai auga, kad išminčius neturėjo?

Sujudo, sukruto, kas gyvas, smagiai. Artojai į darbą išjoja. Skrajoja paukšteliai linksmi lakioja sparneliais plasnoja.

Aiškinamasis diktantas. Garsiai žvengia juodbėris žirgelis, giliai verkia jaunas berneles. Gegutė skurdžiai kukuoja. Kiškis labai greičias, jis greitai bėga. Paknopstom virto bebėgdamas. Vakar didžiai lijo. Saulė švietė skaisčiai. Kas jėgos neturi ir aukštai lekia, tas žemai krinta. Raitelis staigiai pasuko dešinėn. Suk dešinėn, važiuok kairėn. Iš bado vilkas garsiai kaukė. Lokys pikta niurnėjo. Ligonis dusliai dejavo. Vaikas įsidūrė koją ir skaudžiai suriko.

Tikrinamasis diktantas. Kiškis piškis smarkiai bėgo. Rudis skalikas paskui vijosi. Kiškis piškis tiesiai į mišką kūrė. Rudis ska-

likas dar labiau paspaudė vytis. Riestai piškiui — tik staiga išvydo erškėčių krūmą. Nėrė pilkis drąsiai į erškėčius. O kai Rudis šoko į krūmą, visas susidraskė ir paliko kiškį. Kodėl šuo susidraskė erškėčių krūmą, o kiškis nesusidraskė?

BUDVARDŽIŲ LAIPSNIAI.

Popierius baltas. Kreida baltesnė. Sniegas balčiausias. Arbata saldi. Saldainiai saldesnis. Cukrus saldžiausias. Žemė sunki. Akmuo sunkesnis. Geležis sunkiausia. Rašalinė lengva. Kotelis lengvesnis. Plunksna lengviausia. Žvakė šviesi. Lempa šviesesnė. Saulė šviesiausia. Suolas aukštas. Stalas aukštesnis. Indauja aukščiausia. Karvė greita. Šuo greitesnis. Kiškis greičiausias. Pyragas skanus. Pyragaitis skanesnis. Saldainis skaniausias.

Taisyklės: 1) Būdvardžių aukštesnio laipsnio galūnės — es-nis, esnė.

2) Būdvardžių aukščiausio laipsnio galūnės — i-ausias, i-ausia.

Tikrinamasis diktantas. Pavasaris. Oras pasidarė šiltesnis, saulutė skaistesnė, vėjelis švelnesnis. Dienos dabar daug ilgesnės, naktys trumpesnės, kaip žiemą. Lekia paukščiai iš šiltų kraštų. Vaikai nebenusėdi trobose. Kur didesni, bėga žaisti su kitais vaikais, kur mažesni — šildosi prieš saulutę pašalėje. Pavasaris — maloniausias ir smagiausias vaikams laikas.

PRIEVEIKSMIŲ LAIPSNIAI

Aš rašau gražiai. Tu rašai gražiau.

Mokytojas rašo gražiausiai.

Arklys bėga greitai. Šuo bėga greičiau.

Strėla lekia greičiausiai.

Dobilas žydi gražiai. Tulpė žydi gražiau.

Rožė žydi gražiausiai.

Varnėnas skraido aukštai. Kregždė skraido aukščiau. Erelis skraido aukščiausiai.

Arklys važiuoja toli. Automobilus važiuoja toliausiai.

Taisyklės: 1) Prieveiksmių aukštesnio laipsnio galūnė — i-au.

2) Prieveiksmių aukščiausio laipsnio galūnė — i-ausiai.

3) Prieveiksmių laipsnių klausimas — kaip?

4) Prieveiksmyje galūnė yn rašo y.

Tikrinamasis diktantas. Juo vaitojau daugiau, juo vargas spaudžia labiau. Tad dainuosiu garsiau, gal vargas paliks toliau. — Kas geriausiai pasielgs, tą didžiau branginsime. — Kiškis mažesnis už karvę, o bėga greičiau. — Onytė geriau skaitė už Rūtelę, Rūtelė gražiau piešė už Onytę. — Jei nebepasieki obuolių, palipk aukščiau į medį. — Kai daugiau pramoksi, būsi gudresnis.

Ilgai jodinėjo, ilgai žirgą varinėjo, kol prijojo vieškelėlį. — Tyliai, tyliai Nemunėlis teka, o dar tyliau mūsų seselė verkia. — Aiškiausiai girdėjau kaip lengvutis vėjelis šlamino obels lapelius. — Ilgiau pabūsiu mokykloje, daugiau išmoksiu.

Tikrinamasis diktantas. Aukštyn nekrisi. Juo ėjo tolyn, juo darės linksmesnis. — Džiūdamas molis eina šviesyn. — Žuvelė nėrė gilyn. Ligonis eina geryn. — Juo vilką mokė; juo jis kvailyn ėjo. — Aukštyn rankas iškėlė. — Vilkas senyn, dantys aštryn.

Garsinis diktantas. Jaunas bernelis, baltas dobilėlis. Jauna seselė, žalia rūtelė. — Palša karvė. Palšas jautis. — Bėra kumelė. — Bėras žirgas. — Piktas avinas. Gera avis. — Senas ožys. Didelė ožka. — Naujas namas. Sena troba. Platus laukas. Gili kūdra. — Garsus vakaras. Tyli kalba. — Rūstus žodis. — Rūsti mokytoja. — Tvirtas milžinas. Silpnas vaikas.

Tikrinamasis diktantas. Maža mano seselė, graži pažiūrėti, linksma pakalbėti. — Pūtė šiaurys vėjas. — Kiškis pilkas, kojos ilgos. — Mažas piemenėlis didis vargdienėlis. — Išdygo lineliai geltoni grūdeliai. — Klausė pilkas karvelėlis seną žvirblį čiulbuinėlį. — Širma kumelėlė, trumpa uodegėlė. — Sunkus darbas mane nuvargino.

Taisyklė: Daiktavardžių ir būdvardžių yra vyriškos ir moteriškosios giminės, pav. — tekste.

Vilkas pilkas. Vilkai pilki.

Du pilku vilku.

Beržas baltas. Beržai balti.

Du baltu beržu.

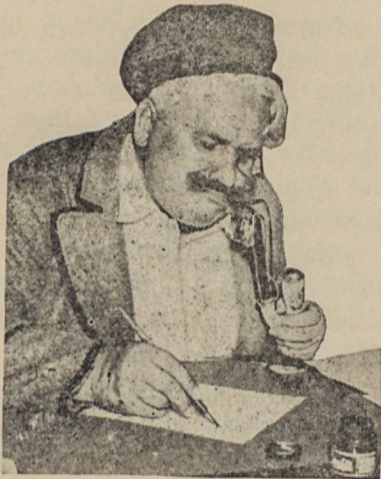
Geras brolis. Geri broliai.

Du geru broliu.

Greitas arklys. Greiti arkliai.

Du greitu arkliu.

(Bus daugiau)

Dėdytė Jeronimas Rašo

Sveikučiai!

Na, tai ir po Kalakutinių, po mėsingos šventės. Nabagai kalakutėliai! Tiems, tai kaip naciams su talijonais Egipto žemėj ir Libijoje. Išmušė, išskerdė...

Dabar tai lauksime Kalėdų Dieduko, bene ataneš kokią dovanėlę. Šimet bus ilgos Kalėdos. Chicagoje kromininkai žada laikyti krautuves uždarę, tai švėsime tris dienas: Kalėdų dieną — penktadienį, subatą — antrą dieną su Stepono vardadieniu (krautuvės vidurmiestyje uždarytos), na o nedėlia, tai piemenėlių diena. Tai, ot, švėsime tris dienas ir pėnyčioj mėsą valgysime. Bet Kūčias pasninkausime ketverge. Šimet reikės kisieliaus užraugti. Užpernai, tai gardaus kisieliaus išvirė mano Darata. Kisielius lengvą išsivirti, jeigu tik moki iš tų "ohtmyls" gerą raugalą įsiraugti. Reikia medinio viedro dėl raugalo. Taigi. Šimet Kalėdos netokios smagios bus, kaip taikos metais. Jau daugel šeimynų ašarėję nuo skausmo nušluostys, nes daugel rasis šeimynų, kurios neteko savo mielo sūnaus. Kas žin kaip mūsų Lietuvos šalečiai

kalėdaus žmoneliai?! Naciai, sako, kad rubavoja, tai rubavoja — viską aniems žmonėms turi pristatyti ir patys nieko negauna...

Kad tik greičiau ta vaina pasibaigtų! Jau sakau ir sakysiu, kad tie mokytieji žmoneliai, tai yra tikri budeliai. Lyg rodos žemės mažai ant pasaulio? Argi neužtenka visiems vietos, ar neužtenka valgio? Imkite jūs tokius juodukus, raudonukus, arba geltoniukus "čainius" — anie nenor vajejotis!... Ale mes, tie baltieji ir tie išmokslinti geltonieji "džapai", tai tik spėjo susiėdyti graši — kitą, spėjo pasidirbti geresnį ginklą, žiūrėk ir šaudosi, duriasi, badosi, kaip buliai. Ar tai gražu? Ar jie negal suėję kazyroms palošt, arba padiskusuot katras išmintingesnis, katras turi geresnes "aidijas" ir pafigeriuoti kaip žmonėms geresnį gyvenimą įtaisyti. Dabar mes, baltieji, išsižudysime vieni kitus, o paskui geltonieji mus pribaiigs — išskers.... Juk mes visi gerai žinom, kad "nebaltųjų žmonių" ant šios žemės yra kokius tris kartus daugiau. Ar tai nėra pavojus?...

Kalėdos, tai yra Taikos ir Ramybės šventė. Baltieji žmonės tiki į Kristaus atėjimą ant žemės ir žmonijos išganyimą. Nejaugi kas nors laukia kito Kristaus? Tai būtų kvailybė!

Na, geriau užmirškime vainas, užmirškime razbaininkystes. Mes, lietuviška giminė, galime auklėtis geresnėmis žmonėmis. Ir taip turime auklėtis, nes kitaip mes žūsime. Mūsų motinos, mūsų dūkros, turi stengtis nenutolti nuo savųjų. Labiausiai dūkros, tos skaisčios lelijėlės, kurias taip gražiai dainos apdainavo, poetai aprašė! Dabar atėjo išlaidumo gadynė. Išlaidus ir palaidas gyvenimas visur po ko-

jų maišosi. Mūsų sesutės — lelijėlės, turėtų labai labai atsargios būti, kád nesusižeidus, kad nepaslydus, nuo kelio, kuris žaliomis rūtelėmis išdabintas, margoms gėlelėms apso-dintas...

Per metų — metus, mūsų tėvynėj Lietuvoj, vyrai saugojo Lietuvos Dūkra, saugojo anos darželį. Delto lietuvis, nors buvo kaimynų išniekiamas, varginamas, priespaudoj laikomas, vistiek išlaikė savo giminės kalbą, papročius, dainas ir pasakas. Stipri lietuviška giminė buvo anuo metu. Ar ji bus tokia stipri, ar atlaikys šio karo audras, tai sunku pasakyti. Seniau mes neturėjome savo tarpe tiek "judošių" — tautos išdavikų, kiek dabar turime. Yra daug tokių lietuvių, kurie įsikibę į svetimą okverną, maldauja, prašo patys nežino ko ir ubagais pasivertę vergauja svetimiems dievams. Tauta, giminė, kuri neturi pasitikėjimo savimi, turi išnykti ir patekti vergijon. Nejaugi mes, lietuviai, kurie turėdami tokią garbingą praeitį, išnyktume iš šio pasaulio ir susilietume su laukiniais azijatais ar banditais hunais? Ne! Broliai lietuvi, tu laukdamas Kalėdų ir per Kalėdas, ruoškis pasiskaityti gerų raštų apie Lietuvos praeitį. Turėsi tris dienas šventės, tai apsigalvok kas reikės daryti per jas. Ne vien "pinaklį" lošk, bet pašvėsk keletą valandų tautiškam apsidūmimui. Aš patarčiau chigagiečiams, nueiti į Margučio ofisą. Jis turi didelį knygyną. Pasiprašykite kad jums Margučio redaktorius duotų gerų knygų pasiskaityti. Aš žinau, kad jūs gausite. Ne tik per Kalėdas, bet ir šiaip vakarais, kuomet jie ilgesni tampa, skaitykite gerus raštus apie savo tautos praeitį, apie Lietuvos senesnius veikė-

jus, kurie prieš kelis šimtus metų, kovojo už išlaisvinimą savo giminės, kovoj už lygias teises ant šio svieto. Lietuviai kovėsi su visokiais neprieteliais, kurie kėsinosi užvaldyti juos. Kiekviena tauta daboja savo motinas, daboja dūkras, kad svetimi neišvogtų anų. Daboja kad darželių gėlelės, neišmindžiotų svetimi berneliai su savo bėrais žirgeliais. Delto ir kariauta su kaimynais — gintąsi nuo užpuolikų, kurie skverbėsi į svetimas žemes ištvirkauti...

Savo giminės, savo tautos istoriją ir jos praeitį, mes turėtome rimčiau išstudijuoti. Amerikoje, kur esame taip laisvi ir turime tiek raštų, laikraščių — turėtome susidaryti klubus ir paskaitauti vieni kitiems. Dabar, mūsų organizacijos neturi jokio tikslo gyvuoti, nes jos liko tik pinigų vergės ir "gudtaimo" klubai...

Pasigalvokime šių metų pabaigoje ką mes darysime ateinančiais metais. Ar liksime ir vėl tokiais "ant kitų" metų? Ar ir vėl įsikibę į kaimynų skvernus, ubagausime išmaldos prašydami? Fui....

Well... nutūpė viena musė ant galo plunksnos ir sumaišė visas mintis. Paliksiu šį raštą jums tęsti. Jeigu kas turite gerų nurodymų kas daryti ateinančiais metais, tai parašykite Margučiu. Aš misliju kad jis patalpins. Ginkimės nuo savo priešų, nes naminis priešas yra blogesnis už svetimą. Neklausykite tų eretikų, katriem lietuviui perša svetimos žemės dūkrą ir nor pavergt motiną.

Na, iki kito sykio, likite sveikučiai....

Jūsų,

Jeronimas.

Tikyba Po Nacių Rėžimu

Trečiojo serijoje knygų apie "Šalygas Okupuotose Šalyse" Interliantu Informacijos Komitetas Londone aprašo visas Ašies atakas prieš religiją. Nacizmas pradėjo savo karjerą nuo persekiojimo žydų tikybos. Žydai buvo silpniausioji ir mažiausia skaitlinga Vokietijos religinė grupė, todėl ją lengviausiai buvo persekioti. Kada nacizmas sustiprėjo, jis galėjo pradėti kėsintis prieš Katalikų ir Protestonų religines bendruomenes Vokietijoje.

Su išbandyta persekiojimų technika dabar naciai siaučia prieš dvasininkus ir kongregacijas užkariautuose kraštuose.

Priemonės, kurių naciai griebiasi, yra labai įvairios. Jos prasideda nuo švelnios diskriminacijos Francijoje, Belgijoje, ir Olandijoje, kur pagal nacių išmintį reikia eiti iš lengvo, ir pasiekia žudynių ir kankinimų Lenkijoje, Čechoslovakijoje, Jugoslavijoje ir Graikijoje.

Francūzijoje, Belgijoje ir Olandijoje žydų tikybos žmonės buvo be pertrūkio persekiojami, kaip ir Vokietijoje. O krikščionių organizacijos, mokyklos, laikraščiai ir socialinės globos draugijos buvo uždarinėjamos arba šlykščiai puolamos. Norvegijoje nacių bandymas užviešpatauti valstybinę bažnyčią, prie kurios priklauso beveik visi norvegai, privedė prie to, kad praktiškai visi pastoriai atsistatydino.

Kitose keturiose šalyse nacių ir fašistų bestijos nepadarė net fizinio gailėsčio.

Bažnyčios buvo išgriautos ir išniekintos, kunigai buvo išskersti. Naciai užtiko bažnyčias "bedieviškoj Rusijoje" — jie jas išniekino, pavertė jas į kankinimo vietas, sudegino jas.

Nesistebėkime. Naciai negali išsilaikyti pasaulyje, kuriame Dešimts Prisakymų ir Kalno Pamokslas yra žmonių užsilaikymo idealas, arba ir bet kokioje žmoniškų esybių gyvenamoj planetoj. Naciai kovoja ir turi kovoti ne tik prieš žmonių, bet taip pat prieš Dievybę, prie kurios žmonės siekia tiek šimtmečių.

Naciai patys save pavertė į bestijas, todėl jie bus ir Dievo pasmerkti.

Jubiliejas Kunigas Jurgis V. Inčiūra

Kunigas Jurgis V. Inčiūra gimė rugpiūčio 1-mą dieną 1882 metais Ažušėsčio vieniemyje, Alyzavos parapijoje, Biržų apskrityje ir tėvų Alojzo ir Valerijos Inčiūrų. Inčiūrų šeimą sudarė penki sūnūs ir viena duktė. Tėvas mirė 1897 m., Jurgiui besimokinant Mintaujos gimnazijoje. Jo motina ir sesuo mirė tuojau po pirmojo karo, bolševikų okupacijos laiku. Kun. Jurgis yra jauniausias Inčiūrų šeimoje.

In šią šalį atvyko rugsėjo 27 d. 1907 m. Čia atvykęs atrado gerų draugų, tai kun. J. Misių ir kun. M. Pankų. Su jų pagalba gavo Scranton vyskupo a. a. M. J. Hobano priėjimą, išvažiavo iš Forest City nuo kun. M. Pankaus į Bonaventure, N. Y., dvasinės seminarijos. Kelias mėnesių laikotarpis seminarijos vadovybė patyrė Jurgio Inčiūros gerą elgesį, atitinkamą ir patenkinantį mokslą ir pranešė Scranton vyskupui. Birželio pradžioje Jurgis gavo žinią ruošti šventinimams.

Liepos 3 d. 1908 m. Scranton katedroje išvestas naujas energingas lietuvis kunigas Jurgis V. Inčiūra. Pirmas Šv. Mišias laikė liepos 8 d. Forest City, Pa.

Pabuves apie mėnesį prie kun. M. Pankaus, gavo nuo vyskupo pirmą paskyrimą klebonu į lietuvių Šv. Marijos parapiją, Wanamie, Pa. Ten klebonaudamas greit susipažįsta su politikieriais, gavo naują sklypą žemės prie senos bažnyčios ir apsodino gražiais medžiais. Dabar ant tos žemės stovi nauja, graži bažnyčia pavadinta Aušros Vartų Panelės Švenčiausios.

Vėliau, prie bažnyčios gavo nuo Lehigh and Wilkes — Barre Coal Co. kampinį sklypą žemės ir seną medinę mokyklą, kur įrengė lietuvišką mokyklą. Išgyvenęs iki gruodžio 8 d., 1911 m., vyskupo paskirtas į naują parapiją, Halleton, Pa. Čia atvykusiam kun. J. V. Inčiūrai teko užbaigti statyti a. a. kun. Delininkaičio pradėtą bažnyčią. Velykose įėjo į naujai pastatytą bažnyčią. Bet neilgai jam teko ten būti. Vyskupas žinodamas, kad kun. J. V. Inčiūra gerai vartoja lenkų kalbą, gegužės 12 d. 1912 skiria į mišrią lietuvių — lenkų Šv. Kazimiero parapiją, Free-land, Pa.

Lapkričio pradžioje 1917 m. gavo vyskupo paskyrimą į Kingston, Pa. parapiją.

Lapkričio 15 d. 1917 m. pradėjo klebonauti Šv. Marijos Apreiškimo parapijoje, Kingston, Pa., ir tebeklebonauja minint garbingą 25 metų klebonavimo jubiliejų.

MARGUTIS SEES

In the hurly-burly of the struggle for freedom, the fate of Lithuania is not forgotten. The New York Times, for instance, in a recent editorial said: "We hope that Russia will be wise enough after the war willingly to restore the boundaries of 1939. There is reason for her to do so, since they were forcibly altered to improve Russian defenses against Germany who will never again be a menace to Russia or any other country." (Sept. 23, 1942).

— * —

Answering Mr. Wilkie's criticism that the "200,000,000 people of Russia and the 450,000,000 people of China" are not satisfied with the Atlantic Charter, this same New York Times again recalls Lithuania. It says editorially: "There is nothing Russia, China or India can legitimately want that cannot be read into the eight principles of the Charter. It was difficult at that time (Aug. 14, 1941) to be more specific. The United States was not yet in the war. We were in no position to ask of Britain a clear statement on the freedom of India. We were even less in a position to ask Russia whether she would be willing, after the war, to revise the 'territorial changes' in Finland, Poland, Estonia, Lithuania, Latvia and Bessarabia by which she strengthened her defense against Hitler". (Nov. 1, 1942).

The anomalous position of Russia in regard to the Baltic states is mentioned in a letter by Denys Smith in the National Review of London (Aug. 1942). The writer says: "In Russia official statements the

Baltic peoples have been included among those assumed to be part of the Soviet Union, while in American official diplomatic lists the representatives of the three countries are still printed with other recognized diplomats."

This deadlock can only be broken by a clear statement from Russia as to her real attitude toward the principles of the Atlantic Charter which give "the right of all people to choose the form of government under which they will live."

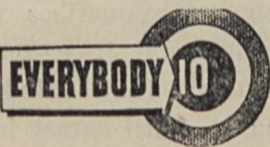
— * —

The 125 long fight before 1918 has proven to everybody that the Lithuanians do not want to live in any kind of a Russian empire. The progress they have made as a free people between 1918 and 1940 proves that they can live decently and progressively if only their neighbors the Russians and the Germans but leave them alone. The Month of London states the case in a nutshell: "Here we have a small people anxious to lead their own political and national life, with culture, religion and ways of conduct that would be seriously menaced, if not totally destroyed, under Soviet Annexation." (May-June 1942).

— * —

American Lithuanians still remember the words uttered by Acting Secretary of State, Mr. Sumner Wells. Unless the strong States respected the weak, he said, "the rule of reason, of justice, and of the law — in other words, the basis of modern civilization itself — cannot be preserved".

Therefore, the decisive word is still with Russia. Will she say it?

SHOOT STRAIGHT
With Our Boys!

In the meantime, the American Lithuanians are right out in the front in giving all to help United States achieve victory for the principles enunciated in the Atlantic Charter. They are doing their share as American citizens, and then some more. The Lithuanian papers are full of heartening news of this Lithuanian contribution.

For instance, the Lithuanians of Baltimore the 21st anniversary of the building of their beautiful Lithuanian Hall. During a ceremonial banquet, after speeches by attorney and poet N. Rastenis (recently elected to the Maryland Legislature) and by Judge Laukaitis, the 300 Lithuanians present in 15 minutes bought Defense Bonds for \$13,250. At Victory Supper at Indiana Harbor nine Lithuanians bought \$5,300 worth of bonds. The Lithuanian Independent Club of Philadelphia purchased \$26,000 bonds recently, and the Victory meeting of Brooklyn, N. Y. Lithuanians sold \$33,000 bonds. A Lithuanian parish in Chicago invested \$10,000 in bonds. The First District of the Lithuanian Alliance in Pennsylvania had \$95.17 in its treasury — \$75.00 immediately went into a Defense Bond. And so on, from the rock bound coast of Maine to sunny shores of California.

The young generation of Lithuanians is right on the heels of its elders in its own contribution to United States Victory. Our parish choirs, singing organization, dramatic circles, basketball and baseball associations, the Knights of Lithuania, the ranks of our young physicians, lawyers and engineers (even priests - there are seven Chaplains with the armed forces) — all have

undergone a depletion of their numbers because all that best and young went to swell the mighty legions of Uncle Sam's forces. There are Lithuanian boys in Iceland, in Australia, in the Solomons, in New Guinea, in Africa, in England, in India, in all the states of the Union. The folks back home are proud of their boys: they avidly read all about them, they form organized groups to send them gifts and letters, they collect contribution to the Red Cross, and they honor the fallen.

In a word, in conjunction with 135 million of their fellow citizens the million American Lithuanians are doing their share to write a noble record in this struggle for world's freedom.

American Friends of Lithuania Association organized by the United Minister to Lithuania, Mr. Owen J. C. Norem is showing steady growth. Mr. Norem is President, Mr. J. J. Grish (now Assistant to Attorney General for the State of Illinois) is Executive Secretary. The latest branch to be organized was that of Waterbury, Conn. Its spiritus movens was Dr. Colney, and its first activity was a concert by the Metropolitan Opera star, Anna Kaskas, a Lithuanian girl from Hartford, Conn. (Nov. 22).

The aims of the American Friends of Lithuania are: "To promote friendship between the people of the United States and the people of Lithuania; to acquaint the American people with Lithuania and the Lithuanian nation; to promote the Four Freedoms and the principles of the Atlantic Charter; to encourage and assist the Lithuanian nation in its struggle to regain

its independence; to aid Lithuania and the Lithuanian nation with all practical means."

The President, Mr. Norem, has written a history of the Lithuanian people which is now being published. Two Norwegians of note, Mr. John O. Steen and Dr. Ingsvolstad, have recently joined the American Friends of Lithuania. Mr. Norem himself is of Norwegian descent.

AR ŽINAI KAD?

— New Yorke, birž. mėn. 1886 m., surandama apie 1,000 lietuvių siuvėjų iš 13 lietuviškų siuvimo kontraktorių, priklausančių jau tuomet prie unijos?

— 1886 m., rugp. 15 d. Šenadory, įvyko suvažiavimas ki-to Lietuvių Susivienijimo Amerikoje, kuris susitvėrė dr. Jono Šliupu sumanymu?

— 1659 m. New Yorko gubernatorius Stuyvesanto parsikvietė i Lietuvos lotynų kalbos profesorių Aleksandrą Karolį Kurčių?

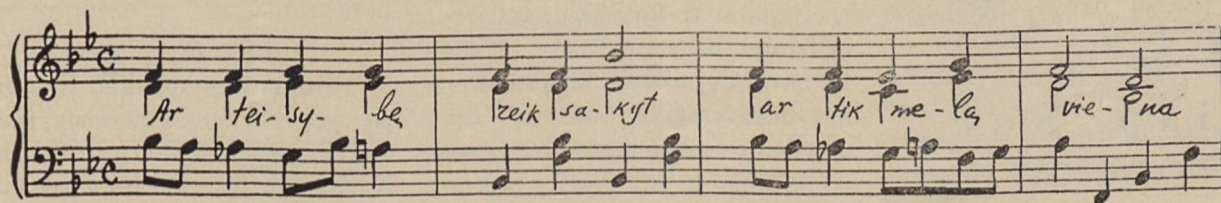
— Ant salos Manhattan, kur yra dabar didžiulis New Yorkas, 1620 m. jau buvo įsikūrus lietuvių kolonija, kurios vardas buvo "AUSRA".

— Pradžioj XVII šimtmečio, lietuviai jau gyvenę ant Manhattan salos (New Yorke), norėjo parsitrauk kariuomenę iš Lietuvos, kad ana padėtų jiems apsigint nuo indjonų?

— Nežinai nuo kada lietuviai apsigyveno Amerikos žemyne? (Delto tai ir ieškoma dokumentuose. Kun. Miliukas ir Strimaitis, tikisi surast įdomios medžiagos Amerikos lietuvių istorijai).

AR TEISYBĘ REIK SAKYT.....

Liaudies Daina.

Ar teisybę reik sakyt ar tik melą vieną,
Kad naciukai Lietuvoj, gerią vištos pieną?

Neteisybę reik sakyt, apie Romeliuką,
Kad jis bėgo iš Egipto, tik kilometrą...

Ar teisybę reik sakyt, ar tik melą vieną,
Kad italai su anglikais, darys taiką vieni?

Tupi naciūs Lietuvoj, kaip višta ant kiaušių,
Bet man rodos, kad jis bėgs, nuo kaimiečių
riausių...

Margos Žinios

BROOKLYN, N. Y.

. Numirė Vladas Šabūnas ...

Lapkričio 19 d. rastas mirusiu Vladas Šabūnas (Walter Shabunas). Velionis buvo plačiai žinomas Brooklyne ir visoje apylinkėje. Gana gyvai veikė jaunesniu būdamas: dalyvavo įvairių draugijų komitetuose ir, savu laiku buvo Vienybės korporacijos direktorium. Pastaruoju laiku priklausė prie Amerikos Lietuvių Piliečių Kliūbo ir buvo vice-pirm. Dariaus-Girėno Paminklo Fondo. Per ilgus metus turėjo savo real estate ir apdraudos ofisus, iš ko darė pragyvenimą.

Mirtis velionį ištiko, matyti, visai netikėtai: po lapkričio 14 d. parengimo Lietuvių Piliečių Kliūbe jo niekas daugiau gyvu nematė ir apie jo mirtį sužinoma net po penkių

dienų. Jis gyveno vienas kambarėlį už savo raštinės, 306 Union Ave, kur ir rastas negyvu.

P. S. A. a. W. Šabūnas, Margučio redaktoriui gerai pažįstamas, nuo pirmos dienos įvažiavimo į Ameriką, (24 d. Birž. 1924 m.), nes jisai pirmas priėmė mus "Dzimdzius" atvykusius iš Lietuvos. W. Šabūnas padėjo surasti apsigyvenimui būtą.

DETROIT, MICH.

Zuikys Atvažiavo...

Vienas Margučio rėmėjas ir štabo narys, A. Valašimas, prišuntė Pūstapėdžiui vardinių proga, didelį zuikį-kiškį. Kiškis toks didelis buvo, kad iškepus, visam štabui į dantis pakliuvo. Visi valgė kiek norėjo ir dar liko "Baltramiejui". Ačiū geram prieteliui Valašimui už tokią nepaprastą dovanėlę! Kitą sykį lauksime ly-

dekos. A. Valašimas yra ne tik taiklus medinėlius, bet ir liūkingas žuvininkas...

— * —

LAPK. 25 d., Mr. ir Mrs. Viltor Bartz, surengė savo sūnui leit. Ray, atsisveikinimo vakarėlį Dariaus-Girėno svėtainėje. Svečių susirinko virš 200. Visi buvo pavaišinti kuogeriausiai. Svečiai ir draugai palinkėjo laimingai grįžti iš karo tarnybos leitenantui Ray Bartz ir praktikuoti dantų gydymo profesiją, kurią jis baigė, su pasižymėjimu. Į šias išleistas, parvyko ir leit. Ray vyresnis brolis Eddy, kuris jau tarnauja kariuomenėje. Iš Michigan, atvyko Bačiūnai. Buvo daug svečių. Graži puota.

— * —

Išvyko į kariuomenę: A. D. Yuknis, kuris išleido savo piešinių knygą "The Lithuanians" anglų kalboj ir V. Žemaitis-Uznys.

Čiap Sui

Rašo Pūstapėdis

Rodos dar suvis nesenai, kuomet žmogus eidavo gatve, tai kiči pirštais rodydavo! „Ana žiūrėk, šliuptarnis eina. Jis priklauso prie cicilikų partijos!“ Dabar tie patys žmonės ir vėl pirštais rodo: „Žiūrėk eina buržujų užtarėjas, kapitalistų uodega. Jis nepriklauso prie komunistų partijos! Fašistas, biaurybė!“ Vadinasi, nevienos rūšies fanatikas, tai kitos...

— ☆ —

Na daleiskim, kad Pruseika pasišauktų Andruļį, Bimbą ir Mizarą ir perskaitytų jiems iš „Naujos Gdynės“ savo raštus. Man regys, kad jiems būtų nemalonu klausyt, o jam skaityt.

— ☆ —

Taip pat buvęs Pruseikos tavorščius Valonis, jeigu jis savo raštus, kurie „Vilny“ tilpdavo, nusinešęs paskaitytų Pijušui, tai Valoniui pradėtų ašaros sunktis iš tarpragės, o Pijušui išlystų iš po skūros nauja barzda.

— ☆ —

Ar vienaip, ar kitaip kalbant, o visgi ateiviai daug mandagumo išsimokino iš Amerikonų. Žiūrėkit amerikoni net ir karčiamoj kepurę nusiima. Galų gale jiems nusibodo iminėjimas kepurų, tai dabar suvis be kepurų vaikšto. Kitas jų pavyzdingas mandagumas, tai ant krėslo atsisėst, o ant stalo kojas pasidėt. Nors tiesų, amerikoni košelienos kad ir nemėgsta, bet nepamiršta savo košelina ant stalo už-

kraut. Tai vis savotiškas mandagumas...

— ☆ —

Tik sakysiu, tie tautininkai, socialistai ir katalikai, tai begėdžiai. Kuomet Rusija šventė savo 25 metų „komunistiškos demokratijos“ sukaktį, tai neivienas nepasiuntė Stalinui sveikinimą. Tai yra tikra „švinstva“, kokią dvikojis žmogus gali įsivaizduot! Nors Pruseikai reikėjo „otkrytką“ pasiųst...

— ☆ —

Žmonės dejuoja, kad negali iš Brazilijos kavos gauti. O man tik juokai! Dėl kavos aš nesergu. Bile iš Anglijos pristato pakankamai „skač wiskės“. O kavą tegul braziliečiai geria. Jeigu kas jau taip labai kavos nori, tai gali važiuot į Braziliją ir parsivežti keletą svarų.

— ☆ —

Sakoma, kad Japonija pradėjo laivus statyti ant ratų. Ir kuomet Amerika tokį laivą nuskandys, tai laivas marių dugn galės važiuoti namo ir užsilopyti pradurtas skyles.

— ☆ —

Kaip pažiūri, žmonių gyvenimas verčiasi ragožiais. Metai tam atgal, kuomet žmogus nueidavai į dirbtuvę prašyt darbo, tai bosas pažiūrėjęs sakydavo: „Tu esi per senas.“ Dabar tas pats žmogus nueina į dirbtuvę prašyt darbo, tai bosas sako tu esi per jaunas. Mums reikia senesnių... Mat dabar toki laikai, kad „skrepus“ visur renka...

— ☆ —

Žmonės sako: Dėdė Samas užšaldė keletą milijonų svarų sviesto. Tai kokia čia naujiena? Juk niekas ir seniau ne laikė sviestą sukimšę į karštą pečių. Pareitą žiemą rusai buvo užšaldę keletą milijonų vokiečių, bet kaip pavasaris atėjo, atsileido ir vėl pradėjo

priekabių ieškoti. Bet šią žiemą Dėdė Samas eina vokiečiams į pagalbą; pradėjo iš užpakalio vokiečius šildyt, kad nesusaltų...

— ☆ —

Pijušas pasakęs, kad tie, kurie priėmė nuo Smetonos medalius, tai jie nėra žmonės. Na o kaip su Vaitkum juk jis su savo lėktuvu nudaužė airišio karvei ragus, o iš Smetonos gavo medalių, kad net ir Pijušas buvo patenkintas. Arba kaip su Pirmyn Choro vedėju?...

— ☆ —

Šimet Kalėdų Diedukas turbūt ateis su tuščiu maišu. Vietoj dovanas dalyt, tai jis pradės kalektuot. Taip, kad daleiskim vietoj linksmai jį pasitikti, žmonės pradės kavotis.

— ☆ —

Tik sakysiu yra keistų žmonių. Vieni metalą renka dėl visokių ginklų, o kiti iš metalo stulpus lieja, kad turėtų ant ko vėliavą užkabinti. Turėtų žinoti, kad su stulpais Japonus ir vokiečius neišgązdysi. Turėtų iš metalo ginklus dirbti, o vėliavą galėtų užkabinti ir ant medinio stulpelio. Bet ką tu padarysi, kad nekurie patrijotai yra perpatriotėje...

SLAP THAT JAP!

BUG SWATTERS
cost money!

BUY U.S. WAR BONDS - STAMPS

IŠ "JAUNOSIOS LIETUVOS" VEIKIMO

Ši skyrių veda Balys Armoška.

PASTABOS

Nežinau kaip kiti mano, bet aš misliju, kad "Draugo" prof. Kampininkas biskį suklydo berašydamas aną dieną apie lietuviškas radio programas. Tas "Profesorius" surado Chicagoje tokias programas ir tokius leidėjus, kokių visai nėra. Aš patalpinu štai tas eilutes, kurias jo "pašėnavotoj" vietoj "Drauge" buvo patalpinta. Tik skaitykite:

Mūsų gazietos užimtos visokiomis apžvalgomis, ką kitos gazietos rašo, ką kiti žmonės šneka, kas sviete dedasi ir t. t. Tad mano vožnam delnui pri-seina daryti apžvalgos, ką lietuviškos radio valandos transliuoja. Padėsiu ant delno tik-tai lapkričio 17 d. transliaci-jas.

Šaltimiero programa. Sudainuota Petrausko duetas "Kampe tupi". Vietoj "Braška š.audas, byra grūdas", aiškiau-siai girdėjos: "Braška š-das, byra grūdas". Baigiant prog-ramą anauncerio kuogražiau-siai išreikšta ačiū nuo...usių.

Vanagaičio programa. Žinių pranešėjas apgarsino, kad "An-glijos kariuomenė jau tik 100 mylių į Rommelio užpakalį."

Barcus programa. "Dirbo per dieną, eidama namo tapo nare."

Mes visi gerai žinome, kad Chicagoje nėra jokių "Vanagaičio programų. Taip pat nėra nei "Barcus", nei "Šaltimiero". Aš girdžiu balsą Vanagaičio, Barcus, Šaltimiero, bet tai ne jų programai. Jie tik prane-jai. "Prof. Kampininkas" tur-būt tyčia norėjo pasijuokti iš

asmenų, o ne iš programų. Aš žinau, kad iš W. H. F. C. yra "MARGUČIO" leidžiami pro-gramai (panašiai, kaip kad aną metą buvo "DRAUGO"), o iš WGES, tai yra GOLDBER-GIO ir "MILKMONO — LAK-ŠTUTĖS programai... Dacol...

Chicagos keli laikraščiai "tarkuoja" socialistų koncertą. Ot, atrado svarbų rašymą! Lai-mingi tie Chicagos socialistė-liai. Ką tik anie nepadaro, ar surengia, tai vis gauna "pub-licity" ir daugiausiai iš komu-nistų liogerio. Komunistai taip "daboja" savo draugučius so-cialistus, kad anie nenukryptų nuo "ciciliško vieškelio" ir ne-nueitų su katalikais...

Aną metą, kaip socialistai šventė savo dienraščio jublie-jų, tai pasikvietė Sovietų at-stovą iš Washingtono, bet jis negalėjo atvykti, tai telegramą prisiuntė. Koks buvo džiaug-smas socialistams! Kaip jie aną garbino! O dabar, kada "tavorščiai" surengė viešpačiui Stalinui ir Sovietams pagerbi-mo vakarą, tai socialistai anei šnipšt apie tą jubiliejų...

Karys Albertas Raugelis parvyko atostogų pas tėvelius ir sesutę. Jis džiaugiasi būda-mas "Dėdės Samo" žemės gi-nėjas. Kariuomenėj, girdi, yra smagu. Albertas kaip kada "užtraukia" lietuvišką dainą, šale amerikoniškos...

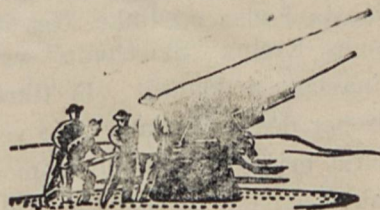
Lapkričio mėnesįj nemažai birthday mūsų jaunuolių tarpe. 16 lapkričio minėjo birthday "Cicilija" arba kitaip sakant — Agnes Jurgeliūtė, iš Cice-ro. Ji yra labai geras partne-ris "Baltramiejaus". Adv. An-tanas Lapinskas šventė birth-day 19 lapkričio. Margučio štabas šauniai pasveikino adv.

A. Lapinską. Jo žmona užsi-prašė į namus, kuomet jis bu-vo radio stoty. Anam grįžus — Margutis — Vanagaitis, adv. A. Olis, dr. Biežis ir jų "šonkauliai", pasitiko adv. A. Lapinską jo bute su daina, sil-ke, keturiomis rožėmis (nes jau adv. Lapinskas užstojo ket-virtą dešimtį metų) ir su pi-nakliu....

— B. A.

Gerbiami "Margučio" Kostumeriai

Jau sakau, kad užpilsiu tą Jaronimą savo raštais apie Žvingius, tai jis visai pasikeis. Kalbėjausi su pačiu redakto-riumi, sako: gerai Baltrau rašai, ale "nesumistink" gal Žvin-giškiai laukia, o aš jam sa-kau, tai aš tik norėjau parody-ti Jaronimui, kad ir aš moku rašyti, na tai ir pradėjau. Jei-gu Jaronimas nori, tegu plet-kavoja, ale aš ir dabar rašy-siu apie Žvingius. Matote kaip tik-tai važiuojame iš Žvingių tai palei kapines turi pasirink-ti kelią, ar važiuoti į Vainutą ar važiuoti į Žygaičius — Tau-ragę. Na aš maniau ir pasi-rinkau kelią važiuoti į Vainu-tą. Na aš mislinu važiuoti į Vainutą. Jau kad sakau gra-žios vietos važiuojant į Vai-nutą, tai gal kas manytų kad juokauju. Ne. Kaip tik-tai pradedi važiuoti iš Žvingių, nuo kapinių, matai Bikavos kalnus. Tai gal tas nebus la-bai svarbu, nes jie visi akme-

nuoti. Gal dabar jau nurinko. Nežinau kaip atsiminiau, kad iš Žvingių tuojau įvažiuoji į Bikavėnų kaimą. Taip buvo senais laikais, kaip aš buvau dar mažas "BEIBY", bet manau, kad dabar kaip visai išsiskirstė ir vienkiemius visai kitaip randasi. Na sakysime važiuojame Vainuto keliu ir privažiuojame sukančią kelią žemių link. Nors aš dar nemokėjau skaityti, bet galėjau numerį pamatyti ir ant Vainuto ir ant Pajūrio buvo po "14" tai vadinasi, šiandien galėčiau jau spręsti kaip "suaugęs", kad buvo į abi puses po 14 kilometrų. Na važiuojant Vainutos linkui, pamatai žaliai arba lygiai apmatančius laukus Bikavėnų kaimo gyventojų. Visi iš tos apylinkės dar atsimena Martinkų kalną. Nors tas kalnas nebuvo labai didelis, tačiau daugel žmonių būdos įvarė, nes apačioje mažas upelis rodos "Bikavike" vadinamas. Martinkai rodos abu du buvo Amerikoje ir dirbo kažkur apie Westville, mainose. Esu nekartą gavęs gardžios beržo "sulos" išsigerti. Tai buvo priemonės žmonės, ypač senutė Martinkienė a. a.

Na toliau pavažiavus, tai pati širdis Bikavėnų, nes tenai gyveno "Auksadantis" Vaičiulis. Jis buvo ilgokai Amerikoje ir parvažiavęs prieš karą, turėjo nupirkęs "kastantiną", (tokią pat kaip aš turiu.) Ale jis apsiženyjo iš sykio. Trys Norbutaitės ir mano dėdė Juozas, tai sudarė pilną dūdų orkestrą. Atsimenu kaip mano dėdė Stasys Vainutė ženijosi, tai Vaičiulio orkestra buvo geriausia į visą apylinkę. Net ir Jonas Ercius "Svietjoniu" vadinamas, priklausė. Iš tikro jis per dėdės Stasiaus Gečo veseliją priėjo prie mano mamos sako: Mariki, tu turi tuos vaikus išleisti į Ameriką. Šian-

dieną atsimenu tuos žodžius. Ja, svajonė praeitoji. Na grįšiu prie "auksadancio". Netoli nuo jo gyveno Kungiai, tik per miškiuką ir jų namai. Ot atsimenu. Jonas tai buvo didelis komikas. Bet Petras tai tikras muzikantas. Jei Vaičiulis padarydavo "miešlavežį", tai vakare "Jonas" atvažiuodavo "amerikoniška" monke, o Petras grodavo tą didelį, tramboną. Na ot sakysime jei pas Vaičiulį Vakaruškos, tai visas "svietas" girdi. Išėję kad užtraukdavo maršą ant penkių dūdų, tai netik iš Bikavėnų, Aužbikavio ir visiems žinomo Žvingių miesto, bet ir iš Gorainių susirinkdavo visokių. Tai buvo geras žmogus. Bet vieną savybę turėjo, kad niekuomet pats sau bulvių nelupdavo. Ot kaip tik atsiminiau: vieną kartą papuolė rodos Juozo Gečo vestuvėse, gspadinės neišvirė bulvių be nulupų. Na, dabar reikia kam nors bulves lupti dėl "dėdės". Niekas nelupa. Pasisiūlo Jonas Ercius, jau Jums pirmiau žinomas. Ir ką jūs manote? Jis surenka visas surūdijusias bulbes ir nulupa. Dėdė Vaičiulis sako: kas per "bėsas" bulvės tokios karčios. O Jonas paprastai atsako: Čia ne Chicago, čia Lapkasės. Būtų gerai važiuoti toliau, sakysime į Gorainius, nes jie pakeliui į Vainutą, bet aš manau paliksime kitam kartui. Gal Jaronimas susikonsentruos, tada žinos ir apie ką aš kalbu.

Visiems žvingiškiams gero pasisekimo.

Jūsų

Baltramiejus.

Atidarymas

(Dr. Biežio Rezidencijos)

Vieną gražią subatėlę,
Suvažiavo kaimynėliai —
Suvažiavo su "karietoms",

In BIEŽIŲ naująją vietą.
Nauja vieta — gražūs rūmai,
Marketparke, kur nēr dūmų.
Visi žinot Marketparką...
Seniau farmeriai čia tvarką
Buvo užsivedę savo
Ir labai gerai farmeriavo.
Kitados tai Marketparke,
Varlės sutartines kvarkė,
O dabar? Dabar čia miestas,
Asfalto gatvėms ištiestas...
Pilna ponų, darbininkų,
Daktarų, pramonininkų...
Visų luomų čia gyvena,
Kiti jau čia ir paseno.
Marketparkas garsus yra.
Čia paminklas stov' DIDVY-
RIAMS!

Dariui-Girėnui statytas —
Visų lietuvių lankytas...
Marketparkas — lygiai Kaunas,
Čia gyvena žmonės "slaunūs".
Be didelių "prapartierių",
Rasite stambių biznierių.
Rasit daugel patriotų,
Daktarų ir "advokatų"...
Turim kleboną BALTUTĮ,
Turim laikraštį MARGUTĮ.
Akademiją — ką šviečia,
(Seserų Kazimieriečių).
Švento Kryžiaus ligoninę...
O šiaip krautuvių, alinių,
Visokių biznių, biznelių,
Pilna ant visų "strytelių".
Marketparkas didis miestas,
Gatvės lygios, ilgos, tiesios.
Ką norėsi, tą surasi,
Jei tik užrašus suprasi.
Kedzie o ir Westernaunė,
Jai dvi gatvės pačios
"glaunios".
Sixty-third — bizniavas
strytas,
Sixty-ninth — mūsų valdytas.
Seventy-first, biznio maža,
Bet ten namai stovi gražūs...
Jau sakau Marketparkiečiai,
"Subytina" ir kauniečius...

Tai ot tokioj "slaunioj" vietoj,
Kokios nēr kitur ant svieto,
Daktars Biežis ir jo "mama"
Pasistatė puikų namą,
Na, ir aną subatėlę,

Suvažiavo kaimynėliai,
Apžiūrėti gyvenimėlio.
Suvažiavo daug svetelių,
Iš visų miesto dalelių.
Buvo du milionieriai,
Keletas stambių biznierių.
Konsulas, Margučio Štabas —
Svečių buvo pilnas namas.
Biežiai, o ir jų šeimyna,
Visus gražiai pavaišino.
Kaip sekmadienis išaušo,
Grįžom namo „įsikaušę“...
Neužmiršim tokio baliaus!
Gert, valgyt — visko ik valiai!
Svečiai nesipuikavojo,
Beveik viską „sudorojo“...
Ilgai Biežius minavosim,
Ir tą laiką „garbavosim“.

— Jeronimas.

Juokas — Nejuokas

Naujausias diplomatinis šio karo anekdotas esąs toks:

Bolševikai reikalauja anglos uždaryti Baltijos valstybių atstovybes Londone, bet anglai vis tai atidėlioja ir kartu nenori ir su sovietais santykių gadinti.

Sovietų ambasadorius veik kas mėnesį gauna Londono užsienių atstovybių diplomatinį listą, o ten vis parašyta: „Lithuanian Legation, Latvian Legation, Estonian Legation etc.“

Veną dieną baisiai įkaitęs ambasadorius nudrožė pas Edeną ir pasako:

— Ar mes draugai, ar priešai? Su Hitleriu kai susitarėm, tai tas tuojau atstovybes panaikino ne tik Berlyne, bet ir Romoje...

— Ar Tamsta patenkintas Sovietų susitarimu su Hitleriu — paklausė Edenas.

— Bet kam dabar apie tai kalbėti.

— Pilnai sutinku: kam dabar apie tai kalbėti?...

Po to diplomatinė lista nebebuvo leidžiama. Sov. ambasadorius galėjo ramiai miegoti,

o Edenas patenkintas, nes galėjo taupyti popierio, kurio pritrūko, kaip tai oficialiai paaiškinta. Pagaliau, po kelių mėnesių susidarius popieriaus atsargai, vėl išleido diplomatinį listą, bet vis tik popieriaus nebuvo tiek sutaupyta, kad jo užtektų į tą listą įtraukti ir Baltijos atstovybes.

Tada, esą Balutis nuėjęs pas Edeną ir sakęs:

— Kodėl mane ir du kolegą išbraukėte?

— Visai ne, mes Jūsų neišbraukėme, tik pažiūrėkite gerai.

— Taip, bet mes įrašyti ne toj vietoj kaip visuomet, o gale.

— Tai, mat, buvome popieriaus pritrūkę ir kurį laiką nė paties listo nebeleidome.

— Tai, vadinasi, vis buvom išbraukti...

— Maždaug taip. O dabar, kai sutaupėme, tai vėl visus surašėme, bet dėl popieriaus stokos jus perkėlėm į galą.

— Tai kokia dabar mūsų padėtis — klausia Balutis.

— Tokia kaip ir seniau — atsako Edenas.

— O kokia bus ateityje? — vėl klausia Balutis.

— Tas priklausys nuo popieriaus išteklį, o popieriaus ištekliai priklauso nuo karo eigos...

— Vadinasi, mūsų likimas kybo ant paskutinio puslapio — užbaigė Balutis.

Iš „Amerikos“

Margos Žinios

d. Collinsville, Ill. — lapkr. 29 d. mirė Jonas Skinkaitis, kuris ilgas metus tenai gyveno. Velionis paliko žmoną Anna ir sūnų George ir kitas gimines. Chinagoje, švogerį A. Vana-gaitį. Palaidotas gruodžio 1 d. Collinsville kapinėse, nuosavam lote. A. a. Jonas Skin-

kaitis paėjo iš Suvalkijos, nuo Sudargo. Mirė eidamas 67-tus metus. Savaitė tam atgal, lapk. 24 d. palaidota Ida Mikalauskas, kurios tėveliai gyveno Edwardsville, Ill. Jos tėvas Jonas miręs keli metai tam atgal, palaidotas Collinsville, Ill. A. a. J. Mikalauskas yra brolis Mrs. Anna Skinkaitienės.

— * —

Dr. Steponas ir Mrs. Ona Biežiai, suruošė savo naujų rūmų atidarymą lapkr. 21 d. Vaisėse dalyvavo daug svečių, kuriuos maloni šeimininkė ir linksmas šeimininkas, vaišino ne tik su valgiais bet ir su muzika, dainomis. Dr. Biežio naujas rūmas yra Marketparko kolonijoje — 3241 West 66th Pl. Dr. S. Biežis suteikia sveikus patarimus iš Margučio radio programų antradienio vakarais (9:30) iš WHFC (1450 kil.). Jo žmona Ona, yra dainininkė, kuri dalyvauja įvairiuose parengimuose ir dainuoja Margučio radio programose.

— * —

Jonas Šarkauskas, kuris aną metą perėjo pėkštute skersai Amerikos Suvienytas Valstybes, nuo New Yorko iki Los Angeles, pastaruoju laiku buvo Californijoje ir dirbo orlaivių dirbtuvė. Dabar jis iškeliavo kur nors kitur irgi į orlaivių dirbtuves. Jo sesutė Jessie Šarkauskas-Herman, susilaukė „garnio“, kuris paliko sūnų auginimui. Taigi Jonas jau yra „dėdė“, o Mr. ir Mrs. Šarkauskai — granpa ir grandma...

— * —

George Rudelis, Margučio Štabo narys, irgi susilaukė „garnio“. Jo žmona Julia jam pranešė, kad „garnys“ paliko jai dukrelę, kurios vardas Birutė-Antanina. Pasirodo, kad „garniai“ nepaisant žiemos šalčių, laksto ir pristato „užsakyamus“. Rudeliai pageidavo dukters, tai ir gavo...

Trijų Metų Karo Eiga Tęsinys

1942

Sausio 7 — S. V. kongresas nustato karo biudžetą sumoje 59 bilijonų dolerių.

— Sausio 11 — Japonai atakuoja Borneo Celebes salas.

— Sausio 26 — Pirmoji S. V. kariuomenė išlaipinama Europoje — Šiaurinėj Airijoje.

— Vasario 1 — Suv. Tautų laivai užpuola japonų laikomas Gelber ir Marshall salas; sunaikina 16 japonų laivų.

— Vasario 15 — Japonai paima Singapūrą.

— Vasario 21 — Japonų laivynas laimi trijų dienų mūšį prie Java, Sumatra ir Bali salų.

— Kovo 7 — Japonai puola Java.

— Kovo 9 — Britai pasitraukia iš Rangoon.

— Bal. 9 — Japonai puola Bataan (Filipinų salose).

— Bal. 18 — Amerikos bombieriai iš slaptų bazių apmėto bombomis Japonijos miestus Tokyo, Yokohama, Kobe ir Nagoya.

— Balandžio 19 — Gen. D. MacArthur paskirtas vyriausiu kamandieriu piet - vakariniam Pacifike.

— Balandžio 30 — Japonai nukerta Burmos kelią.

— Gegužės 3 — Japonai paima Burmos sostinę Mandalay.

— Gegužės 6 — Po 27 dienų atkaklios kovos, japonai užima Corregidor.

— Gegužės 8 — Coral Jūroje Amerikos laivynas nuskandina 15 prieš laivų ir netenka vieno savo "aircraft carrier" Lexington.

— Gegužės 27 — Bohemijoje iš priežasties bombos sprogo sunkiai sužeistas geštapo viršininkas, korikas R. Heydrich.

— Gegužės 31 — Anglų oro laivynas, virš 1,000 orlaivių sunaikina vokiečių miestą Kolon (Cologne).

— Birželio 1 — Meksika skelbia karą Vokietijai, Italijai ir Japonijai.

— Birželio 3 — S. V. paskelbia karą Bulgarijai, Vengrijai ir Rumunijai; japonai užpuola Alaską.

— Birželio 4 — Anglai masiniai bombarduoja Bremeną.

— Birželio 6 — S. V. laivynas kovą laimi prie Midway; nuskandina 2 japonų karo laivus, keletą sugadina ir sunaikina daugelį orlaivių.

— Birželio 10 — Vokiečiai sunaikina visą Čechų kaimą — Lidice.

— Birželio 21 — Marš. Rommel išvarė anglus iš Libijos į Egiptą.

— Birželio 25 — Prezidentas Rooseveltas paskiria gen. D. D. Eisenhower vyriausiu vadu S. Valst. kariuomenei Europoje.

— Birž. 27 — F. B. I. praneša sugavę 8 vokiečius sabotazninkus.

— Birželio 28 d. — S. Valst. laivynas oficialiai pranešė japonų nuostolius Midway kovoje. Viso nuskandinta apie 12 įvairaus tipo laivų.

— Birželio 30 — Marš. Rommel kariuomenė jau tik 65 mylios nuo Aleksandrijos.

— Liepos 22 — Japonai įsiveržia į Buną salą Naujojo Gvinejoje.

— Liepos 26 — Vokiečiai paima Rostovą ir pasuka Kaukazo link.

— Rugpiūčio 8 — S. V. marinai išlipa ir įsitvirtina Salomono salose; nužudomi 6 iš 8 vokiečiai sabotazninkai; - anglai arešauoja M. Gandhi Indijos kongreso narius; - plečiasi neramumai Indijoje.

— Rugpiūčio 17 — S. V. oro laivynas pradėjo bombarduoti okupuotą Prancūziją: —

Churchill vyksta į Maskvą svarbiems pasitarimams su Stalinu.

— Rugpiūčio 18 — Anglai reorganizuoja karo vadovybę Egipte; gen. Auchinleck pakeičia generolu Alexander.

— Rugpiūčio 19 — Anglų kanadiečių ir amerikų komandos išlipa okupuotoj Prancūzijoje, bet po 15 valandų kovos, komandos grįžta atgal, — Rusai skelbia netekimą žymaus miesto Krasnodar, Kaukazo rajone.

— Rugpiūčio 22 — Brazilija paskelbia karą Ašies valstybėms.

— Rugsėjo 19 d. Vokiečiai užima Kijevo miestą.

— Spalio 16 d. Rusų vyriausybė persikelia į Kuibiševą iš Maskvos.

— Lapkričio 19 d. Britai pradeda naują ofensyvą Lybijoje.

— Tryliką valstybių Berlyne pasirašo anti-bolševistinį paktą.

— Gruodžio 7 d. Japonai bombarduoja Pearl Harbor. Pradžia Japonijos — Amerikos karo.

— Gruodžio 8 d. Amerikos Suv. Valst. paskelbia Japonijai karą.

— Gruodžio 10 d. Japonai įsiveržia į Filipinų salas.

— Gruodžio 11 d. Vokietija ir Italija paskelbia karą Amerikai. Amerika atcako tuo pačiu.

Sudiev Vasara

"Sudiev" vasara pasakė,
Ir pakluonėmis išnyko...
Gaili vasaros plaštakė,
Gaili miško baravykas...

O padangių debesėliai,
Tokie liūdni, tokie nykūs...
Ak, kaip gaila vasarėlės,
Ak, kaip gaila žalio miško!...

— B. Prancūnas

Gruodis Mėnuo

Diena. Kokia tavo laimė? Gimęs toj. dienoj, rasi savo "giliuką".

1. Būsi turtingas, tik nelaimingas meilėje.
2. Nesivesk jaunystėj. Nėra meilės.
3. Myli kalbėtis vienas sau ir naudos neturi.
4. Krokodiliaus amžių gyvensi.
5. Mokinkis dainuoti, pulsai į operą.
6. Pirkis kornų farmą (ūkį) ir dirbk 25 val. į dieną.
7. Apsivesi su turtais.
8. Neapkalbėk žmonių bereikalo.
9. Augink arklius, jie tau duos gerą pelną.
10. Gyvensi neturto ir jausies laimingu.
11. Aukštus mokslus eik.
12. Mokinkis astronomijos.
13. Užsidėk bičių.
14. Gyvensi kol pasenai ir pasenęs dar gyvensi.
15. Tave visi gerbs ir mylės.
16. Užimsi valdžioje aukštą vietą.
17. Nepyk ant priešių.
18. Tau reikės vargti daug metų kaip užaugsi.
19. Mylėsi ir gailėsies, kad neapsivedei.
20. Imk visą ką duos gyvenimas.

The Hollywood Duplex

1009 North 18th Avenue
Hollywood, Florida

Rudenį, žiemą ir pavasarį, daugelis važiuoja į Floridą šiltai prabūti. "The Hollywood Duplex", tai namukų viešbutis, kuriame galima gyventi turint visus patogumus. Lietuviai Mr. ir Mrs. J. J. Swolkin, savininkai.

*****

21. Tavo senatvė bus nepavydėtina.
22. Neužkabinėk bereikalingai nedorų žmonių.
23. Saugokis nedoro apsiėjimo.
24. Meilė tave išves ant ger kelio.
25. Laimingiausias žmogus pasaulyje.
26. Būsi turtingas tik neapgausk kitų.
27. Susilauksi didelę šeimyną.
28. Nebijok vargo jaunojo dienoje.
29. Prie darbo būk visados pirmas.
30. Būsi tinginys ir niekas nesiseks.
31. Nedorybės persekios tavę. Turi kovoti su jomis. Saugokis.

Bėg Žirgeli..:

Bėg žirgeli, per laukelį,
Taisyk kojas į kelelį (bis).
Taisyk kojas į kelelį,
Reiks tau bėgti vieškelėliu.

Jojau lauką, jojau antrą,
Ir prijojau žalią girią.
Toj girelėj, toj žaliojoj,
Čiulba, ulba, paukštužėliai.

Nei man joti, nei sustoti,
Nei paukštelį paklaustyti.
Jojau lauką, jojau antrą,
Ir prijojau Merkinėlę.

Viduj miesto didis dvaras,
Ten vaikščiojo mergužėlė.
Tai čia josiu, tai sustosiu,
Tai mergele prakalbinsiu.

Užsirašyk Amerikos "Lietuvių Naujienos"

Tai pigiausias ir gražiausias mėnesinis žurnalas, 24 puslapiai.

Prenumerata metams tik 50 centų.

"LIETUVIŲ NAUJIENOS"

332 No. 6th Street
Philadelphia, Pa.

STASYS LITVINAS

sako:

NAMŲ SAVININKAI! APTAISYKITE NAMĄ! LENTOS, BALKIAI, DURYS, LANGAI IR VISOKIA MEDŽIAGA. KREIPKITE S! —

Carr-Moody Lumber Company

3039 SO. HALSTED STREET
Telephone Victory 1272
CHICAGO, ILL.

Conrad

FOTOGRAFAS

Studija įrengta moderniškoms pirmos rūšies su užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.

420 W. 63rd St.

Tel. Englewood 5840—5883

Dirva

Savaitraštis leidžiamas Clevelande
Redaktorius K. S. Karpius
Kaina \$2.00

Adresas:

6820 SUPERIOR AVENUE
Cleveland, Ohio.

*****

Parduodam Vilnonius Švederius, Dideliems ir Mažiems,
Vilnones Pirštines, Vilnones Kepuraites Mažiems Vaiku-
čiams, Vilnones Kojines dėl Vyrų ir Moterų, Vilnoniai
Apatiniai Marškiniai dėl vyrų.

Bridgeport Knitting Mills

F. Selemonavičius, Savininkas,

504 WEST 33rd STREET, arti Normal Avenue

Telephone Victory 3486

CHICAGO, ILL.

Antanas A. Olis

ADVOKATAS

Vidurmiesty: 134 No. La Salle St.

Telephone Randolph 0332

Marquette Parke:

6755 South Western Avenue

Valandos nuo 7 iki 9 vakare

Tik ketvirtadieniais

Telephone Grovehill 2242

Margutis

Metams \$2.00

Pusei Metų \$1.00

6755 SO. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILL.

Reumatiški

Skausmai

Deksnio Galinga Mostis, su-
daryta iš daug skirtingų ele-
mentų, turi savyje galingą ši-
lumą. Šildydama galingai, iš-
tarpins Reumatiškus skausmus,
rankų, kojų skaudėjimą ir tir-
pimą, dieglius, šaltį. Daugumui
žmonių pagelbėjo ir tamstai pa-
gelbės. Nelauk ilgiaus, ale tuo-
jauš įsigyk DEKENS OINT-
MENT, arba rašykite į dirbtu-
vę. Kaina 75c., \$1.50

DEKENS OINTMENT COMPANY

Hartford, Conn.

Koplyčios Dykai

VISOSE MIESTO DALYSE

Ambulance

DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos ir Ciceros Lietuvių
Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Tel. Yards 0781-0782

I. J. Zolp

1646 WEST 46th STREET

Telephone Canal 2515

Lachawicz ir Sūnai

2314 WEST 23rd PLACE

42-44 EAST 108th STREET

Tel. Pullman 1270

P. J. Ridikas

3354 SOUTH HALSTED STREET

Skyrius: 710 WEST 18th STREET

Visi Telefonai Yards 1419

Tel. Yards 4908

Antanas M. Phillips

3307 LITUANICA AVENUE

Tel. Yards 1138-1139

Mažeika ir Evanauskas

3319 LITUANICA AVENUE

Tel. Pullman 9661

Leonard F. Bukauskas

10821 SO. MICHIGAN AVENUE

Tel. Lafayette 3572

J. Liulevičius

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

